

Sygnatura akt II AKa 359/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 marca 2019 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA Cezariusz Baćkowski (spr.)

Sędziowie: SSA Jerzy Skorupka

SSA Piotr Kaczmarek

Protokolant: Wiktoria Dąbrowicz

przy udziale prokuratora Prokuratury Okręgowej Bartosza Kupniewskiego

po rozpoznaniu w dniu 27 marca 2019 r.

sprawy

J. R. (1)

oskarżonego z art. 286 § 1 kk i art. 294 § 1 kk w związku z art. 11 § 2 kk w związku z art. 12 kk, art. 286 § 1 kk i art. 294 § 1 kk w związku z art. 11 § 2 kk J. Z. (1)

oskarżonego z art. 286 § 1 kk i art. 294 § 1 kk w związku z art. 11 § 2 kk w związku z art. 12 kk, art. 286 § 1 kk i art. 294 § 1 kk w związku z art. 11 § 2 kk

C. B. (1)

oskarżonego z art. 286 § 1 kk i art. 294 § 1 kk w związku z art. 11 § 2 kk

J. T. (1)

oskarżonego z art. 286 § 1 kk i art. 294 § 1 kk w związku z art. 11 § 2 kk w związku z art. 12 kk

A. C.

oskarżonego z art. 231 § 3 kk w związku z art. 12 kk

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu

z dnia 25 czerwca 2018 r. sygn. akt III K 347/16

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz oskarżonego J. R. (1) 1200 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym;

III. określa, że wydatki postępowania odwoławczego ponosi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

J. R. (1) został oskarżony o to, że:

I. w okresie od 31 sierpnia 2007 do 30 listopada 2010 roku w W. i T. będąc członkiem zarządu Przedsiębiorstwo Produkcji (...) S.A.” działając z góry powziętym zamiarem w krótkich odstępach czasu, wspólnie i w porozumieniu z J. Z. (1) reprezentując (...) S.A.” w ramach umowy wykonywanej z (...) reprezentowanym przez Z. K. i J. H. na produkcję i dostawę różnego rodzaju lamp (...) w ilości łącznej 256 sztuk, działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w znacznych rozmiarach Ministerstwo Obrony Narodowej w W. reprezentowane przez (...) Sił Zbrojnych RP z siedzibą w W. przy ulicy (...) wprowadzając w błąd zamawiającego w ten sposób, że zawarł umowę wieloletnią o nr (...)/(...) (...) na dostawę w latach 2007-2010 nowych, nieużywanych, pochodzących z bieżącej produkcji i I kategorii lamp (...), między innymi o nr (...), (...), (...) w ilości łącznej 158 sztuk do sprzętu radioelektronicznego w asortymencie, ilościach i cenach jednostkowych ujętych w załączniku nr 1 do niniejszej umowy o łącznej wartości 6.115.551.43zł, podczas gdy w rzeczywistości za jego zgodą i wiedzą do ich produkcji zostały wykorzystane elementy i podzespoły kategorii (...), pochodzące z odzysku, wycofane z użytkowania wojskowego, przeznaczone do utylizacji, czym, spowodował straty w kwocie 6.115.551.43zł na szkodę Ministerstwa Obrony Narodowej w W.

tj. o czyn z art.286§1kk i art.294§1kk w zw. z art.11§2kk w zw. z art.12kk

II. w dniu 30 września 2009 w T. będąc członkiem zarządu (...) S.A.”, działając wspólnie i w porozumieniu z J. Z. (1) oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w znacznych rozmiarach Ministerstwo Obrony Narodowej w W. reprezentowane przez (...) w T. przy ulicy (...) wprowadzając w błąd zamawiającego w ten sposób, że zawarł umowę nr (...) o nr referencyjnym (...) z terminem realizacji do 30 listopada 2009 roku na dostawę nowych, nieużywanych, pochodzących z bieżącej produkcji i (...) kategorii lamp (...) typu (...), (...), (...) w ilości 8 sztuk o łącznej wartości 298.836.56zł, podczas gdy w rzeczywistości za jego zgodą i wiedzą do ich produkcji zostały wykorzystane elementy i podzespoły kategorii (...) pochodzące z odzysku, wycofane z użytkowania wojskowego, przeznaczone do utylizacji, czym spowodował, straty w kwocie 298.836,56zł na szkodę Ministerstwa Obrony Narodowej w W.;

tj. o czyn z art.286§1kk i art.294§1kk w zw. z art.11§2kk

III. w dniu 25 marca 2010 roku w T. będąc członkiem zarządu (...) S.A.”, działając wspólnie i w porozumieniu z J. Z. (1) oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w znacznych rozmiarach Ministerstwo Obrony Narodowej w W. reprezentowane przez (...) w T. przy ulicy (...) wprowadzając w błąd zamawiającego w ten sposób, że zawarł umowę nr (...) o nr referencyjnym (...) z terminem realizacji do 30 listopada 2010 roku na dostawę nowych, nieużywanych, z bieżącej produkcji i (...) kategorii lamp (...) typu (...) w ilości 25 sztuk o łącznej wartości 1.017.144,50zł, podczas gdy w rzeczywistości za jego zgodą i wiedzą do ich produkcji zostały wykorzystane elementy i podzespoły kategorii (...), pochodzące z odzysku, wycofane z użytkowania wojskowego, przeznaczone do utylizacji, czym spowodował straty w kwocie 1.017.144,50zł na szkodę Ministerstwa Obrony Narodowej w W.

tj. o czyn z art.286§1kk i art.294§1kk w zw. z art.11§2kk

IV. w dniu 19 lipca 2010 roku w T. będąc członkiem zarządu (...) S.A.” działając wspólnie i w porozumieniu z J. Z. (1) oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w znacznych rozmiarach Ministerstwo Obrony Narodowej w W. reprezentowane przez (...) w T. przy ulicy (...) wprowadzając w błąd zamawiającego w ten sposób, że zawarł umowę nr (...) o nr referencyjnym (...) z terminem realizacji do 30 listopada 2010 roku na dostawę nowych, nieużywanych, pochodzących z bieżącej produkcji i I kategorii lamp (...) typu (...), (...), w ilości 46 sztuk o łącznej wartości 287.057,34zł, podczas gdy w rzeczywistości za jego zgodą i wiedzą do ich produkcji zostały wykorzystane elementy i podzespoły kategorii (...), pochodzące z odzysku, wycofane z użytkowania

wojskowego, przeznaczone do utylizacji, czym spowodował straty w kwocie 287.057,34zł na szkodę Ministerstwa Obrony Narodowej w W.

tj. o czyn z art.286§1kk i art.294§1kk w zw. z art.11§2kk

V. w okresie od 1 marca 2013 roku do 30 listopada 2013 roku we W. będąc kierownikiem działu sprzedaży i logistyki Oddziału (...) S.A. działając wspólnie i w porozumieniu z dyrektorem Oddziału (...) S.A. J. T. (1) oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w znacznych rozmiarach Ministerstwo Obrony Narodowej w W. reprezentowane przez Jednostkę Wojskową o nr (...) w T. przy ulicy (...) wprowadzając w błąd zamawiającego w ten sposób, że realizował na podstawie udzielonego mu pełnomocnictwa zawartą w dniu 1 marca 2013 roku umowę nr (...) o nr referencyjnym (...)z terminem realizacji do 30 listopada 2013 roku na dostawę nowych, nieużywanych, pochodzących z bieżącej produkcji i (...) kategorii lamp (...) typu (...) w ilości nie mniejszej niż 15 sztuk, (...) i (...) w ilości 26 sztuk, czyli łącznie w ilości 41 sztuk o łącznej wartości 2.149.169,16zł, zawartej w ramach umowy konsorcjum z dnia 11 lutego 2013 roku pomiędzy (...) sp. z o.o. i (...) S.A. podczas gdy za jego zgodą i wiedzą do ich produkcji zostały wykorzystane stosowane elementy i podzespoły kategorii (...), pochodzące z odzysku, wycofane z użytkowania wojskowego, przeznaczone do utylizacji, czym spowodował straty w kwocie nie mniejszej niż 2.149.169,16zł, na szkodę Ministerstwa Obrony Narodowej w W.

tj. o czyn z art.286§1kk i art.294§1kk w zw. z art.11§2kk w zw. z art.12kk,

J. Z. (1) zarzucono, iż:

VI. w okresie od 31 sierpnia 2007 do 30 listopada 2010 roku w W. i T. będąc członkiem zarządu Przedsiębiorstwo Produkcji (...) S.A.” działając z góry powziętym zamiarem w krótkich odstępach czasu, wspólnie i w porozumieniu z J. R. (1) reprezentując (...) S.A” w ramach umowy wykonywanej z (...) reprezentowanym przez Z. K. i J. H. na produkcję i dostawę różnego rodzaju lamp (...) w ilości łącznej 256 sztuk, działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w znacznych rozmiarach Ministerstwo Obrony Narodowej w W. reprezentowane przez Departament (...) Sił Zbrojnych RP z siedzibą w W. przy ulicy (...) wprowadzając w błąd zamawiającego w ten sposób, że zawarł umowę wieloletnią o nr (...) (...) (...) na dostawę w latach 2007-2010 nowych, nieużywanych, pochodzących z bieżącej produkcji i (...) kategorii lamp (...), między innymi o nr (...), (...), (...)w ilości łącznej 158 sztuk do sprzętu radioelektronicznego w asortymencie, ilościach i cenach jednostkowych ujętych w załączniku nr 1 do niniejszej umowy o łącznej wartości 6.115.551.43zł, podczas gdy w rzeczywistości za jego zgodą i wiedzą do ich produkcji zostały wykorzystane elementy i podzespoły kategorii (...), pochodzące z odzysku, wycofane z użytkowania wojskowego, przeznaczone do utylizacji, czym spowodował straty w kwocie 6.115.551.43zł na szkodę Ministerstwa Obrony Narodowej w W.

tj. o czyn z art.286§1kk i art.294§1kk w zw. z art.11§2kk w zw. z art.12kk

VII. w dniu 30 września 2009 w T. będąc członkiem zarządu (...) S.A.”, działając wspólnie i w porozumieniu z J. R. (1) oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w znacznych rozmiarach Ministerstwo Obrony Narodowej w W. reprezentowane przez (...) w T. przy ulicy (...) wprowadzając w błąd zamawiającego w ten sposób, że zawarł umowę nr (...) o nr referencyjnym (...) z terminem realizacji do 30 listopada 2009 roku na dostawę nowych, nieużywanych, pochodzących z bieżącej produkcji i I kategorii lamp (...) typu (...), (...), (...) w ilości 8 sztuk o łącznej wartości 298.836.56zł, podczas gdy w rzeczywistości za jego zgodą i wiedzą do ich produkcji zostały wykorzystane elementy i podzespoły kategorii (...) pochodzące z odzysku, wycofane z użytkowania wojskowego, przeznaczone do utylizacji, czym spowodował straty w kwocie 298.836,56zł na szkodę Ministerstwa Obrony Narodowej w W.

tj. o czyn z art.286§1kk i art.294§1kk w zw. z art.11§2kk

VIII. w dniu 25 marca 2010 roku w T. będąc członkiem zarządu (...) S.A”., działając wspólnie i w porozumieniu z J. R. (1) oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w znacznych

rozmiarach Ministerstwo Obrony Narodowej w W. reprezentowane przez (...) w T. przy ulicy (...) wprowadzając w błąd zamawiającego w ten sposób, że zawarł umowę nr (...) o nr referencyjnym (...) z terminem realizacji do 30 listopada 2010 roku na dostawę nowych, nieużywanych, pochodzących z bieżącej produkcji i I kategorii lamp (...) typu (...) w ilości 25 sztuk o łącznej wartości 1.017.144,50zł, podczas gdy w rzeczywistości za jego zgodą i wiedzą do ich produkcji lamp zostały wykorzystane elementy i podzespoły k. (...), pochodzące z odzysku, wycofane z użytkowania wojskowego, przeznaczone do utylizacji, czym spowodował straty w kwocie 1.017.144,50zł na szkodę Ministerstwa Obrony Narodowej w W.

tj. o czyn z art.286§1kk i art.294§1kk w zw. z art.11§2kk

IX. w dniu 19 lipca 2010 roku w T. będąc członkiem zarządu (...) działając wspólnie i w porozumieniu z J. R. (1) oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w znacznych rozmiarach Ministerstwo Obrony Narodowej w W. reprezentowane przez (...) w T. przy ulicy (...) wprowadzając w błąd zamawiającego w ten sposób, że zawarł umowę nr (...) o nr referencyjnym (...) z terminem realizacji do 30 listopada 2010 roku na dostawę nowych, nieużywanych, pochodzących z bieżącej produkcji i (...) kategorii lamp (...) typu (...), (...), w ilości 46 sztuk o łącznej wartości 287.057,34zł, podczas gdy w rzeczywistości za jego zgodą i wiedzą do ich produkcji zostały wykorzystane elementy i podzespoły kategorii (...), pochodzące z odzysku, wycofane z użytkowania wojskowego, przeznaczone do utylizacji, czym spowodował straty w kwocie 287.057,34zł na szkodę Ministerstwa Obrony Narodowej w W.

tj. o czyn z art.286§1kk i art.294§1kk w zw. z art.11§2kk

X. w dniu 5 lipca 2011 roku w T. będąc członkiem zarządu (...) S.A”, działając wspólnie i w porozumieniu z C. B. (1) oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w znacznych rozmiarach Ministerstwo Obrony Narodowej w W. reprezentowane przez Jednostkę Wojskową o nr (...) w T. przy ulicy (...) wprowadzając w błąd zamawiającego w ten sposób, że zawarł umowę nr (...) o nr referencyjnym (...) z terminem realizacji do 30 listopada 2011 roku na dostawę nowych, nieużywanych, pochodzących z bieżącej produkcji i I kategorii lamp (...) typu (...), (...), (...) (...) w ilości 41 sztuk o łącznej wartości 2.067929,85zł, podczas gdy w rzeczywistości za jego zgodą i wiedzą do ich produkcji zostały wykorzystane elementy i podzespoły kategorii (...), pochodzące z odzysku, wycofane z użytkowania wojskowego, przeznaczone do utylizacji, czym spowodował straty w kwocie 2067919,85zł na szkodę Ministerstwa Obrony Narodowej w W.

tj. o czyn z art.286§1kk i art.294§1kk w zw. z art.11§2kk

C. B. (1) został oskarżony o to, że :

XI. w dniu 5 lipca 2011 roku w T. będąc prokurentem – zastępcą dyrektora ds. technicznych (...) S.A”, działając wspólnie i w porozumieniu z J. Z. (1) ówczesnym członkiem zarządu – dyrektorem ds. rozwoju (...) S.A”, oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w znacznych rozmiarach Ministerstwo Obrony Narodowej w W. reprezentowane przez Jednostkę Wojskową o nr (...) w T. przy ulicy (...) wprowadzając w błąd zamawiającego w ten sposób, że zawarł umowę nr (...) o nr referencyjnym (...) z terminem realizacji do 30 listopada 2011 roku na dostawę nowych, nieużywanych, pochodzących z bieżącej produkcji i I kategorii lamp (...) typu (...). (...) (...) w ilości nie mniejszej niż 36 sztuk, (...) (...) w ilości 5 sztuk, czyli łącznie w ilości 41 sztuk o łącznej wartości 2.067929,85zł, zawartej w ramach umowy konsorcjum z dnia 15 czerwca 2011 roku pomiędzy (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. a (...) S.A. oraz Przedsiębiorstwem Produkcyjnym (...) S.A., aneksowaną w dniu 28 października 2011 roku nr (...), zwiększający dostawę lamp typu (...) (...) z 5 do 7 sztuk, podczas gdy w rzeczywistości za jego zgodą i wiedzą do ich produkcji zostały wykorzystane elementy i podzespoły kategorii (...), pochodzące z odzysku, wycofane z użytkowania wojskowego, przeznaczone do utylizacji czym spowodował straty w kwocie nie mniejszej niż 2.103687,13zł na szkodę Ministerstwa Obrony Narodowej w W.;

tj. o czyn z art.286§1kk i art.294§1kk w zw. z art.11§2kk

J. T. (1) zarzucono, iż:

XII. w okresie od 1 marca 2013 roku do 1 lipca 2013 roku we W. będąc dyrektorem Oddziału (...) S.A. działając wspólnie i w porozumieniu z kierownikiem działu sprzedaży i logistyki J. R. (1) oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w znacznych rozmiarach Ministerstwo Obrony Narodowej w W. reprezentowane przez Jednostkę Wojskową o nr (...) w T. przy ulicy (...) wprowadzając w błąd zamawiającego w ten sposób, że realizował na podstawie udzielonego mu pełnomocnictwa zawartą w dniu 1 marca 2013 roku umowę nr (...) o nr referencyjnym (...) z terminem realizacji do 30 listopada 2013 roku na dostawę nowych, nieużywanych, pochodzących z bieżącej produkcji i (...) kategorii lamp (...) typu (...) w ilości nie mniejszej niż 15 sztuk, (...) i (...) w ilości 26 sztuk, czyli łącznie w ilości 41 sztuk o łącznej wartości 2.149.169,16zł, zawartej w ramach umowy konsorcjum z dnia 11 lutego 2013 roku pomiędzy (...) sp. z o.o. i (...) S.A., podczas gdy w rzeczywistości za jego zgodą i wiedzą do ich produkcji zostały wykorzystane elementy i podzespoły kategorii (...), pochodzące z odzysku, wycofane z użytkowania wojskowego, przeznaczone do utylizacji, czym, spowodował straty w kwocie nie mniejszej niż 2.149.169,16zł, na szkodę Ministerstwa Obrony Narodowej w W.

tj. o czyn z art.286§1kk i art.294§1kk w zw. z art.11§2kk w zw. z art.12kk

XIII. w okresie od 9 sierpnia 2012 roku do 10 grudnia 2012 roku we W. będąc dyrektorem Oddziału (...) S.A. działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w znacznych rozmiarach Ministerstwo Obrony Narodowej w W. reprezentowane przez Jednostkę Wojskową o nr (...) w W. przy ulicy (...) wprowadzając w błąd zamawiającego w ten sposób, że realizował zawartą w dniu 9 sierpnia 2012 roku umowę nr (...) o nr referencyjnym (...) z terminem realizacji do 10 grudnia 2012 roku na dostawę nowych, nieużywanych, pochodzących z bieżącej produkcji i (...) kategorii lamp (...) typu (...) w ilości nie mniejszej niż 29 sztuk, (...) (...) w ilości 4 sztuk, czyli łącznie w ilości 33 sztuk o łącznej wartości 1.771.901,10zł, zawartej w ramach umowy konsorcjum z dnia 14 czerwca 2012 roku pomiędzy (...) sp. z o.o. i (...) S.A. podczas gdy w rzeczywistości za jego zgodą i wiedzą do ich produkcji zostały wykorzystane elementy i podzespoły k. (...), pochodzące z odzysku, wycofane z użytkowania wojskowego, przeznaczone do utylizacji, czym spowodował straty w kwocie nie mniejszej niż 1.771.901,10zł, na szkodę Ministerstwa Obrony Narodowej w W.

tj. o czyn z art.286§1kk i art.294§1kk w zw. z art.11§2kk w zw. z art.12kk

A. C. został oskarżony o to, że:

XIV. w okresie od 2007 do 31 grudnia 2013 roku we W. będąc dyrektorem 20 Rejonowego Przedstawicielstwa Wojskowego we W. nie zachował ostrożności wymaganych w danych okolicznościach w ten sposób, że będąc upoważnionym przez Ministerstwo Obrony Narodowej z siedzibą w W. między innymi do nadzorowania jakości i procesów produkcyjnych dotyczących wytwarzania i dostaw lamp (...), między innymi typu (...), (...), (...), produkowanych przez (...) A., (...) S.A. a następnie przez (...) SA (...) W., w ramach zawieranych umów pomiędzy MON a wyżej wymienionymi spółkami (umów o numerach (...)) , poprzez niewłaściwy nadzór nad podległymi pracownikami 20 (...) we W., upoważnionymi do sprawowania kontroli nad procesami produkcji w trakcie jej trwania między innymi zgodnie z procedurą (...) (...) i odbioru jakościowego wyżej wymienionych urządzeń, w wyniku nierzetelnego wykonywania obowiązków przez podległych mu pracowników, ograniczającego się wielokrotnie wyłącznie do odbiorów końcowych na stacjach pomiarowych wytworzonych lamp z pominięciem nadzorowania poszczególnych etapów produkcji w czasie jej trwania, doprowadził do zakupu przez MON powyższych urządzeń, w łącznej ilości nie mniejszej niż 450 sztuk, składających się także z elementów kat. (...) określanej jako złom – pochodzących z odzysku, wycofanych z użytkowania wojskowego i przeznaczonych do utylizacji, w sytuacji w której umowy na dostawę tych lamp zakładały, iż urządzenia te mają być nowe, nieużywane, pochodzące z bieżącej produkcji - kategorii I, spełniające warunki określone w dokumentacji technicznej mimo że możliwość popełnienia tego czynu przewidywał lub mógł przewidzieć przez co wyrządził istotną szkodę w mieniu Ministerstwa Obrony Narodowej w W. w kwocie nie mniejszej niż 13 707.589,94zł.

tj. o czyn z art.231§3kk zw. z art.12kk

Sąd Okręgowy we Wrocławiu wyrokiem z dnia 25 czerwca 2018 r., sygn. akt III K 347/16 uniewinnił oskarżonych od popełnienia zarzucanych im czynów i kosztami postępowania obciążył Skarb Państwa.

Apelację od tego wyroku wniósł prokurator. Zaskarżając wyrok w całości na niekorzyść oskarżonych J. R. (1), J. Z. (1), C. B. (1), J. T. (1) i A. C. zarzucił:

I. odnośnie pkt I-IV części dyspozytywnej sentencji zaskarżonego wyroku – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za jego podstawę i mający wpływ na jego treść poprzez niesłuszne przyjęcie, wbrew regułom wynikającym z zasad określonych w art. 7 k.p.k. w następstwie dowolnej i sprzecznej z utrwaloną judykaturą i poglądami doktryny oceny materiału dowodowego, iż oskarżeni J. R. (1), J. Z. (1), C. B. (1), J. T. (1) swoim zachowaniem nie wypełnili znamion zarzucanych im czynów stypizowanych w art. 286 § 1 k.k., podczas gdy prawidłowa ocena zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, przy uwzględnieniu zasad wiedzy i doświadczenia życiowego, jak też całego ciągu zdarzenia, logiki wynikającej ze wszystkich elementów ocenianych wydarzeń oraz dowodów z dokumentów, a w szczególności istoty wynikającej z zapisów umowy na zakup sprzętu i przesłuchań świadków prowadzi do wniosku przeciwnego.

II. odnośnie pkt V sentencji zaskarżonego wyroku – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za jego podstawę i mający wpływ na jego treść poprzez niesłuszne przyjęcie, wbrew regułom wynikającym z zasad określonych w art. 7 k.p.k. w następstwie dowolnej i sprzecznej z utrwaloną judykaturą i poglądami doktryny oceny materiału dowodowego, iż oskarżony A. C. swoim zachowaniem nie wypełnił znamion zarzucanego mu czynu stypizowanego w art. 231 § 1 k.k., podczas gdy prawidłowa ocena zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, przy uwzględnieniu zasad wiedzy i doświadczenia życiowego, jak też całego ciągu zdarzenia, logiki wynikającej ze wszystkich elementów ocenianych wydarzeń oraz dowodów z dokumentów i przesłuchań świadków prowadzi do wniosku przeciwnego.

Podnosząc powyższe zarzuty, wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu I instancji i przekazanie tej sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja prokuratora nie mogła zostać uwzględniona.

1.Sąd Okręgowy ujawnił na rozprawie głównej całokształt istotnych okoliczności sprawy w sposób podyktowany obowiązkiem dociekania prawdy (art. 2 § 2 k.p.k.) i rozważył, zgodnie z regułami poprawnego rozumowania, doświadczeniem życiowym i wskazaniem wiedzy, wszystkie ważne okoliczności (art. 4 k.p.k.) przemawiające na korzyść i niekorzyść oskarżonych (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z 16.12.1974r., Rw 618/74, OSNKW 1975, z. 3-4, poz. 47) oceniając dowody w granicach swobodnego uznania (art. 7 k.p.k.) i wyprowadzając stąd trafne wnioski o podstawie faktycznej, czego konieczną konsekwencją było uwolnienie oskarżonych od odpowiedzialności za zarzucane im czyny.

2.Prokurator w zasadzie nie podważa oceny dowodów koncentrując się na wskazywaniu, że Sąd i instancji poczynił wadliwe ustalenia faktyczne i błędnie uniewinnił oskarżonych od popełnienia zarzucanych im przestępstw. W uzasadnieniu apelacji (str. 26-28) skarżący kwestionuje jednak wydaną na rozprawie 17 maja ubr. ustną opinię biegłego prof. dr hab. inż. M. T..

Sąd Okręgowy poświęcił wiele starań by ustalić biegłego dysponującego wiadomościami specjalnymi pozwalającymi ocenić własności produkowanych w (...) S.A., potem w związku z przekształceniami, (...) S.A. i Oddziale (...) S.A. lamp (...) (lamp (...)), a w szczególności znaczenie montowania w nich części ((...)) odzyskanych z lamp wycofanych, nie nadających się do użytkowania (k. (...)). Biegły z zakresu materiałoznawstwa (k.5951) nie miał wystarczającej wiedzy by to ocenić, a jednostki naukowo – badawcze politechniki w: B. (k. 6029), Ł. (k.6030), P. (k.6031), S. (k.6032), R. (k.6034), B. (k.6036), C. (k.6042), W.(k.6046), K. (k.6047), (...) (k.6038), (...) (k.6044), Akademia (...) w K. (k.6040)

wskazały, że nie znalazły osób, które mogłyby wydać opinię w niniejszej sprawie. Jest to o tyle zrozumiałe, że chodzi o wysoce specjalistyczne urządzenia wykorzystywane przez wojsko, a produkowane w kraju tylko przez zakład we W..

Apelujący nie kwestionuje dysponowania przez M. T. (profesora w Wydziale (...) (...) gdzie powstawały projekty lamp (...)) wiadomościami specjalnymi koniecznymi do wydania opinii. Wywodzi natomiast, że opinia jest niepełna ponieważ nie udziela odpowiedzi na zadane pytania i niejasna, gdyż biegły nie podaje metod badawczych, które doprowadziły go do prezentowanych wniosków.

Jeśli kwestia badań wykorzystanych do formułowania wniosków ekspertyzy budziła wątpliwości prokuratora, to będąc obecnym podczas przeprowadzania tego dowodu mógł zadawać pytania by swe zastrzeżenia wyjaśnić, skoro tego nie czynił (por. protokół rozprawy z 17 maja 2018 r.) to okoliczność ta nie budziła jego zastrzeżeń. Z treści opinii wynika, że jej autor nie przeprowadzał doświadczeń na potrzeby jej wydania, nie zgłaszał też takiej konieczności, potrzeby badań nie wykazywały strony. M. T. udzielając odpowiedzi na pytania korzystał z posiadanego doświadczenia i wiedzy o charakterze naukowo-badawczym z zakresu technologii półprzewodników, którą dysponował z tego powodu (co już zaznaczono), że na wydziale politechniki na którym pracował powstawały projekty lamp (...), a więc takich jak te które były wytwarzane w (...) (potem Oddział (...)). Biegły mówi o tym na początku przesłuchania, wskazuje także na konsultacje z nieżyjącym już uznanym autorytetem w dziedzinie konstrukcji i technologii lamp (...) prof. dr. hab. inż. W. C..

W kontekście wiadomości specjalnych jakimi dysponuje biegły trzeba też wyjaśnić, że to rzeczą Sądu, jako specjalisty z dziedziny prawa, a nie biegłego była ocena, czy lampy (...) do których produkcji wykorzystano części odzyskane spełniały warunek umów by lampy były nowe, nieużywane, kategorii I, z bieżącej produkcji, spełniające wymagania jakościowe, techniczne, użytkowe, zawarte w dokumentacji, nie nosiły śladów eksploatacji, nie były naprawiane i regenerowane. Biegły mógł i dostarczył Sądowi informacji na temat wpływu takich czynności na właściwości, jakość i sprawność lamp (...). Podobnie rzecz się ma z oceną istnienia i ewentualnego rozmiaru uszczerbku w majątku zamawiającego wskutek użycia takich części, co przecież nie należy do biegłego z zakresu technologii półprzewodnikowej. Dlatego mniejsza lub większa trafność porównania umowy kupna –sprzedaży auta i lamp (...) nie ma znaczenia.

Biegły wskazuje, że użycie elementów odzyskanych do budowy lamp ((...)) nie miało wpływu na ich techniczną jakość, i sprawność. Wbrew apelacji autor opinii tłumaczy dlaczego uważa, że (...)((...)) wydobyta z lamp wycofanych z użytkowania mają lepsze parametry niż nowe: „ istotne z punktu widzenia działania urządzenia próżniowego, a lampa właśnie takim jest, to wykorzystanie bardzo dobrego produktu jakościowego. Ten element jak (...)jest umieszczony w próżni. Wszystkie elementy w próżni gazują. (...) poddana obciążeniom w starej lampie jest poddana procesom wygrzewania i odgazowania. Trzeba wyeliminować wszystkie źródła, które ma zanieczyścić próżnię w lampie. Ma to znaczenie dla długości pracy katody, bo w przeciwnym razie ulega ona zatruciu. Taka (...) już po przejściu procesu odgazowania może mieć jeszcze lepsze parametry niż produkt bez wcześniejszego wygrzewania w próżni. W konsekwencji można przypuszczać, że wpłynie ona na lepszą jakość i dłuższy czas pracy urządzenia. Wygrzewanie i praca w warunkach stresowych może wpływać na zniekształcenia mechaniczne i gdyby była ta ceramika wadliwa, to pewnie w pierwszym urządzeniu uległaby zniszczeniu, deformacji. Zastosowanie zatem elementów pochodzących z odzysku mogło polepszyć jej jakość.” Tłumaczenie biegłego jest logiczne i koresponduje z występującą w społeczeństwie wiedzą z dziedziny fizyki: wskutek pracy w próżni i wygrzewania z porowatych prętów ceramicznych zostają usunięte resztkowe substancje gazowe upośledzające działanie katody. Stąd takie odzyskane pręty poddane procesom fizyko-chemicznym analogicznym do prętów „nowych” mogą mieć lepsze od nich właściwości.

Opisane stanowisko biegłego jest zbieżne z rezultatami prac komisji złożonej z przedstawicieli producenta i 20 Rejonowego Przedstawicielstwa Wojskowego we W., która do odzysku i wykorzystania zakwalifikowała: magnes, nabiegunnik, pręt ceramiczny, podstawkę, opakowanie (k.5892v-5893). Podobnie zeznają: członek komisji A. Ł. (rozprawa 27.03.2018 r.), E. G. – była zastępczyni kierownika wydziału który produkował lampy (...) (rozprawa 27.03.2018 r.), W. W. (1) - kierownik działu lamp (...) i zasilaczy (k.5939v-5942v,5258-5264), J. K. (1) (k.5938-5939v, 5210-5211) - konstruktor wyrzutni elektronowych do lamp (...), M. S. (1) (rozprawa 16.02.2018 r.). Świadkowie

ci wskazują, że użycie wymienionych części z wycofanych z eksploatacji lamp nie ma wpływu na ich jakość, własności, techniczną sprawność i niezawodność. Dowody te potwierdzają tożsame wyjaśnienia oskarżonych: J. R. (1) (k.5895v-5899, 5913v-5914, 5918v-5920, 5224-5225), J. Z. (1) – dr. nauk technicznych inż. elektronika ze specjalizacją technologia wysokiej próżni (k.5882-5885v, 5894v-5895v, 5920, 5255-5257, 5390-5392, 5453-5454), C. B. (1) także absolwenta (...), ze specjalizacją elektronika próżniowa, (k.5906-5908v, 5920, 5433-5435).

W związku z twierdzeniem prokuratora, że nie istnieje dowód potwierdzający hipotezę, iż odzyskana (...) ma lepsze parametry niż nowa (apelacja str. 28) trzeba przypomnieć nadto, że jeśli oskarżyciel wyprowadza z jakiejś okoliczności niekorzystne dla oskarżonego konsekwencje, to na nim spoczywa ciężar jej dowiedzenia (art. 5 § 1 k.p.k., por. Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) (...) z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie wzmocnienia niektórych aspektów domniemania niewinności i prawa do obecności na rozprawie w postępowaniu karnym - Dz.U.UE.L.2016.65.1). To on więc winien wykazać, że taka ceramika użyta do budowy lamp (...) ma właściwości gorsze niż „nowa”.

W rezultacie stanowisko Sądu Okręgowego co do oceny wiarygodności opinii biegłego M. T. jest trafne.

3. Sąd Okręgowy wskazał na następujące przesłanki uniewinnienia oskarżonych: J. R. (1), J. Z. (1), C. B. (1) i J. T. (1) od zarzucanych im przestępstw oszustwa kwalifikowanego:

- oskarżeni nie wprowadzili zamawiającego MON - Departament (...) Sił Zbrojnych w błąd co do możliwości użycia do produkcji lamp (...) części odzyskanych z lamp wycofanych ((...), (...), (...), (...), (...)) ponieważ zamawiający o tym wiedział skoro jego przedstawiciele ((...) (...)) uczestniczyli w 1993 r. w pracach komisji kwalifikującej te części do powtórnego użycia w produkcji lamp jako spełniające wymagania obowiązujące w bieżącej produkcji (k.5892-5893);

- zawarte w umowach stron wymaganie, by lampy (...) były nowe, nieużywane, kategorii I, z bieżącej produkcji, to lampy spełniające wymagania jakościowe, wcześniej nie używane, wytworzone w danym roku kalendarzowym, także z części odzyskanych o właściwościach takich jak elementy od dostawcy, a nie lampy regenerowane przez wymianę zużytych części;

- nie doszło do niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez zamawiającego ponieważ w zamian za wynagrodzenie otrzymał świadczenie ekwiwalentne - lampy (...) w zamówionej ilości, spełniające wszystkie parametry techniczne, a wpływ użycia elementów z odzysku na cenę był niewielki i został uwzględniony w kalkulacji;

- oskarżeni nie działali w celu osiągnięcia korzyści majątkowej ze względu na brak szkody po stronie Skarbu Państwa.

4. Nie jest jasne czy prokurator kwestionuje (apelacja str. 23), czy nie (apelacja str. 26) ustalenie, że lampy wytworzone z wykorzystaniem części odzyskanych ((...)) miały takie same własności, trwałość, parametry techniczne jak lampy wyprodukowane wyłącznie z części nowych. Wydaje się, że końcowo zajmuje to drugie, trafne w kontekście zebranych dowodów, stanowisko (rozprawa odwoławcza k. 6320).

Odnosząc się do tej kwestii trzeba powtórzyć, o czym była wyżej mowa (pkt 2), że z opinii biegłego prof. dr. hab. M. T. wynika (rozprawa 17.05.18), że użycie wymienionych części odzyskanych z lamp k. (...) do budowy nowych lamp (...) nie miało wpływu na parametry techniczne, jakość, sprawność tych nowych lamp. Tak samo mówią nie tylko oskarżeni posiadający wiedzę i doświadczenie w zakresie elektroniki próżniowej, technologii lamp (...) (C. B. (1) – k. 5434, 5906v, 5907, 5907v, J. Z. (1) – k.5883, 5884), ale dawni i obecni pracownicy (...) ((...)) zajmujący się wytwarzaniem i projektowaniem lamp (...): M. S. (1) (rozprawa 16.02.2018 r. – „wykorzystanie elementów pochodzących z recyklingu w żaden sposób nie umniejszało jakości tych lamp”), J. K. (1) (k. 5938, 5938v, 5939 - części z lamp z odzysku z pewnością mogły po obróbce być wykorzystane bez zmiany waloru wyrobu), W. W. (1) (k.5262, 5264, 5941v- nowa lampka z elementami z recyklingu nie różniła się od nowej lampki bez tych elementów, technicznie są identyczne), E. G. (rozprawa 27.03.2018 r. – „w przypadku zastosowania takich odzyskowych prętów w kolejnej lampce mieliśmy pewność, że żadne gazy szczątkowe które wydostają się z wnętrza lampki nie pogorszą nam jakości lampki”), A. Ł. (rozprawa 27.03.2018 r. – pracując w komisji wspólnej z (...) (...) doszli do wniosku,

że niektóre elementy lamp wycofanych mogą być wykorzystane do produkcji lamp nowych). Podobne konkluzje zawiera protokół komisji złożonej z przedstawicieli producenta i zamawiającego z 24 września 1993 r. (k.5892v-5893) przesłany (k.5892) MON. Cyt. świadkowie wskazują, że po wydobyciu z przeznaczonych do wycofania lamp (...) (...)były one poddawane odpowiedniej obróbce fizyko-chemicznej, tak jak części nowe, a po przeprowadzeniu badań, pomiarów i stwierdzeniu, że mają takie same właściwości jak części nowe mogły być montowane do nowych lamp (k.5938v-5939, 5940, 6082v-6084).

Prokurator w nieuprawniony sposób stawia znak równości (apelacja str. 25) między lampami (...), których czas eksploatacji się już zakończył i zostały zaliczone do k. (...), a niektórymi częściami z których były zbudowane, które nie wbrew apelującemu nadają się do dalszego użytkowania ponieważ z racji sposobu działania lampy nie wykazują cech zużycia (...). O ile więc lampy (...) z powodu upływu czasu eksploatacji, zmniejszenia emisji elektronów przez katodę, rozszczelnienia układu chłodzenia itp., nie nadawały się do dalszego użytkowania (kategoria (...)), to niektóre części z których były zbudowane z racji cech i sposobu działania w lampie mogły być wykorzystane ponownie po poddaniu procesom technologicznym po których miały nie gorszą jakość jak części nowe, na co zwraca uwagę Sąd I instancji (uzasadnienie str. 25). Tym dowodom prokurator przeciwstawia własne przeciwne, subiektywne przekonanie sprzeczne z wiedzą z zakresu elektroniki, technologii półprzewodników i wysokiej próżni, a także wynikającym z doświadczenia płynącego z kilkudziesięcioletniej niezakłóconej współpracy między MON a (...) i jego następcami prawnymi faktem, że lampy (...) miały przez cały ten okres dobrą jakość do której nabywca nie zgłaszał przez cały ten czas zastrzeżeń, a usterki nie były rezultatem wadliwości części, które mogły pochodzić z odzysku (wyjaśnienia J. R. – k. 5898, J. Z. – k. 5882, 5883, C. B. – k.5907, zeznania M. S. – k.6063, A. K.- k.6069v).

Tak więc trafne jest ustalenie Sądu I instancji, że lampy wytwarzane z wykorzystaniem części odzyskanych miały takie same własności, trwałość, parametry techniczne, jakość jak lampy wyprodukowane wyłącznie z części nowych.

5. Rację ma Sąd Okręgowy wskazując (uzasadnienie str. 25-17), że lampy (...) wytworzone z wskazanych wyżej części odzyskanych z lamp k. (...) były wyrobami nowymi, nieużywanymi, kategorii I, jeśli pochodziły z bieżącej produkcji i spełniały wymagania jakościowe, techniczne, użytkowe, zawarte w dokumentacji do produkcji seryjnej.

Warunek nowości, braku śladów eksploatacji, nie naprawiania lub regenerowania, odnosi się do przedmiotu umowy, a więc lamp (...), nie ich części. Z treści umowy wyraźnie wynika, że zamawiającemu chodziło o to, by nabywane lampy były dobrej jakości, sprawne technicznie, trwałe skoro jest tam mowa pochodzeniu z bieżącej produkcji (jednym z warunków sprawności była wysoka próżnia) i spełnianiu wymagań jakościowych i norm technicznych. Istotna dla niego była jakość, sprawność i cena lampy, a nie to by składała się tylko z części nowych jeśli nie miało to wpływu na wskazane cechy skoro kwestia ta nie była przedmiotem negocjacji (J. R. – k. 5895v-5895, J. Z. – k.5884, J. T. – k. 5910, J. C. – k. 5975v -5976, S. C. – k.5929). W umowie wskazano przecież, że chodzi o to, by lampy nie były regenerowane, naprawiane, nie miały oznak eksploatacji (a nie by nie były eksploatowane). Takie lampy strony wyłączyły jako przedmiot dostawy, uznały, że nie mają cechy „nowości”. Lampy (...), naprawiane to takie w których wymieniono uszkodzone, zużyte części, na które wykonawca udzielał krótszej gwarancji i które miały „gorsze” parametry (k.5907). Lampy z niektórymi częściami odzyskanymi były wytwarzane inaczej – składane od początku, w taki sam sposób jak lampy z częściami tylko nowymi, miały taką samą jakość, żywotność i parametry techniczne. Cytowana w apelacji (str. 24) wypowiedź oskarżonego J. R. (1) takim ustaleniom Sądu Okręgowego nie przeczy lecz jest z nimi zbieżna. Jak wskazano wyżej lampy (...) z wymienionymi wyżej częściami odzyskanymi były urządzeniami wcześniej nie użytkowymi, odpowiadającymi warunkom technicznym, sprawnymi i kompletnymi należały więc do kategorii I. Użycie do produkcji lamp (...) odzyskanych z lamp magnesów, nabiegunków, prętów ceramicznych, podstawek o właściwościach i jakości nie gorszej niż takie nowe części nie stanowiło naruszenia umów łączących przedsiębiorstwo z MON.

6. Apelujący podważa ustalenie Sądu Okręgowego, że zamawiający miał świadomość możliwości użycia wymienionych wyżej części odzyskanych z lamp niezdatnych do użytkowania. Nie precyzuje jednak dowodowych podstaw swego stanowiska. W sytuacji gdy współpraca między MON a producentem lamp trwała od drugiej połowy lat osiemdziesiątych i dotyczyła tych samych produktów o znanych zamawiającemu parametrach technicznych i jakości,

to nie może zaskakiwać, że w latach 2007 -2013 zasadniczym przedmiotem negocjacji była cena i nie rozmawiano o rodzaju części jakie będzie mógł wykorzystywać producent. Tak więc z faktu, że przedstawiciele producenta nie informowali przedstawicieli MON o możliwości użycia do produkcji części odzyskanych nie wynika, że zamawiający o tym nie wiedział.

Sąd I instancji wskazuje na cyt. już protokół z prac komisji złożonej z przedstawicieli wytwórcy (...) i 20 (...) datowany na 24 września 1993 r. stwierdzający, że na podstawie oceny, doświadczenia i wymagań w produkcji zakwalifikowano do odzysku i wykorzystania : (...) (k.5892v-5893). Dokument ten został przesłany Ministerstwu Obrony Narodowej pismem z dnia 16 grudnia (...). (k.5892). Wprost wskazywał on na możliwość użycia odzyskanych części do budowy nowych lamp. Pismo (...)MON z dnia 5 stycznia 2017 r. (k.5813) potwierdza wiedzę zamawiającego o treści tego protokołu, choć Z. Z. (k.6094-6096, 87-90, 1856-1857) i S. C. (2) (k.5928-5929, 5196-5202) zaprzeczają jednocześnie świadomości stosowania do produkcji lamp (...) części z odzysku.

Jednak niezależnie od tego czy skutek niewystarczającego przepływu informacji w MON przedstawiciele zamawiającego mieli świadomość możliwości użycia części z odzysku do wytwarzania nowych lamp (...) nie sposób uznać, że oskarżeni zawierający umowy dostawy chcieli wprowadzić w błąd zamawiającego, że będą wykonywać lampy tylko z części nowych, choć chcieli korzystać z części odzyskanych i wiedzieli, że MON znał wyniki prac komisji dopuszczającej wykorzystanie do produkcji nowych lamp części odzyskanych z lamp niezdatnych do użytku. Chcąc by lampy były produkowane wyłącznie z nowych części, a nie z mających takie same właściwości części wymontowanych, zamawiający powinien uzyskać taki zapis w umowie ryzykując, że nie otrzyma lamp z powodu niedostępności na rynku surowca strategicznego – prętów berylowych, czego miał świadomość (k.5929).

Trzeba też zwrócić uwagę, że analiza zebranych dowodów prowadzi do wniosku, że nie wiadomo czy, a jeśli tak to do ilu lamp (...) sprzedanych nabywcy zostały zainstalowane pręty ceramiczne, magnesy, nabiegunniki, obudowy zdemontowane z lamp wycofanych z użytkowania (por. zeznania C. D. k.5925-5927, 1880-1881, 4037-4042, 4056-4067, 4069-4078, 4081-4092), co przyznaje prokurator (k.6320). Nadto części te były wydobywane nie tylko z lamp wyeksploatowanych, ale i takich, które uległy uszkodzeniu w procesie produkcji, podczas badań, lub sezonowania (około 30 % produkcji-k.5906v), a więc nigdy nie znajdowały się w pracującej lampie. Były więc częściami nowymi.

7. Prokurator ma rację wskazując, że znamieniem skutku typu czynu zabronionego z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. nie jest powstanie szkody, lecz niekorzystne rozporządzenie mieniem oceniane w chwili kiedy to rozporządzenie nastąpiło. Te moment jest miarodajny dla oceny, czy dyspozycja o konsekwencjach rzeczowych lub obligacyjnych prowadzi do pogorszenia sytuacji majątkowej pokrzywdzonego.

Sąd I instancji trafnie uznaje, że do tak rozumianego niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez zamawiających (Departament (...) Sił Zbrojnych MON, (...), J.W. (...), J.W. (...)) nie doszło.

Intencją zamawiającego było cykliczne nabywanie lamp (...) niezbędnych dla potrzeb obronności. Nie wydaje się więc by MON mogło zrezygnować z nabywania lamp. Jedyny producentem takich lamp w kraju była (...) i jej kolejni następcy prawni. Jest poza sporem, że lampy przekazywane użytkownikom były dobrej jakości, spełniały warunki techniczne. Alternatywą dla wytwórcy polskiego było zakupienie od producenta zagranicznego lamp, które były kilkakrotnie droższe (k.6096, 5883v). W takiej sytuacji nie można uznać, że zamawiający nie zawarłby umów z firmą zarządzaną przez oskarżonych gdyby wiedział, że lampy co prawda są trwałe i spełniają wymagania technicznie, to jednak do ich budowy użyto części odzyskanych z lamp wycofanych z użytkowania.

Jak już wskazano części te miały takie same cechy jak części nowe, prokurator podnosi jednak, że przedstawiciele MON mogliby domagać się obniżenia ceny, gdyby wiedzieli o wykorzystaniu elementów odzyskanych.

To prawda, że korzyść majątkowa to korzyść tak dla siebie jak i innego podmiotu (np. przedsiębiorstwa). Chodzi jednak nie o każdą korzyść (celem działalności gospodarczej jest przecież osiągnięcie godziwego zysku), ale o korzyść sprzeczną z prawem, nienależną.

Na cenę lamp (...) w większej części składały się robocizna i koszty ogólnozakładowe, a tylko w 15-20 % wartość użytych materiałów (J. R.-k.5919, J. Z. – k. 5884v, J. K. – k. 5938v, 5939v, W. W. – k.5940). Tylko część z nich to materiały odzyskane z lamp wycofanych z użytku. Wszyscy świadkowie zaprzeczyli, by wskazywali Z. Z., że takie części stanowiły znaczny odsetek wszystkich elementów budowy lampy. Nadto rozbiórka lamp i demontaż zdalnych elementów, ich obróbka i badanie jakości pociągały za sobą koszty, a działania te były uzasadnione nie wysoką ceną tych elementów, obniżeniem kosztów, lecz ograniczoną dostępnością tych części na rynku. W rezultacie J. R. (1) podaje, że na podstawie analizy obliczono, iż 0,7% ceny lampy, to wartość uzyskana w wyniku zastosowania elementów odzyskanych (k.5919).

Prokurator podnosi (apelacja str.25), że oskarżony nie udowodnił tego twierdzenia. Jest przeciwnie. Jak już wskazano wyżej (pkt 2), to na prokuratorze spoczywa ciężar wykazania okoliczności relewantnych dla ustalenia sprawstwa i winy osoby oskarżonej (art. 5 § 1 k.p.k., art. 6 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) (...) z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie wzmocnienia niektórych aspektów domniemania niewinności i prawa do obecności na rozprawie w postępowaniu karnym - Dz.U.U.E.L.2016.65.1), która nie ma obowiązku wykazywania swej niewinności. Skoro prokurator nie dostarczył dowodów obalających cyt. twierdzenie J. R. (1), to należało uznać je za wiarygodne.

W rezultacie użycie wymienionych wyżej części odzyskanych z lamp (...) kategorii o jakości nie niższej niż części nowe miało znikomą wpływ na wartość wytworzonej lampy i jej cenę. Stąd zakładając, że zamawiający nie wiedział o możliwości użycia pełnowartościowych części z odzysku nie miało to znaczenia dla ustalenia ceny między stronami, która była wypadkową kosztów wykonawcy i niezbędnego zysku z jednej strony i środków jakimi dysponował w ramach budżetu zamawiający.

Z tych powodów rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego o uniewinnieniu oskarżonych J. R. (1), J. Z. (1), C. B. (1) i J. T. (1) było trafne, a zarzuty apelacji prokuratora niezasadne.

8. Uniewinniając oskarżonego A. C. od popełnienia czynu z art. 231§ 3 k.k. w zw. z art. 12 k.k. Sąd I instancji wskazał, że:

- oskarżony i podlegli mu pracownicy (...) dokonywali odbioru lamp (...) zgodnie z obowiązującymi procedurami,
- dostawca posiadał wszystkie konieczne pozwolenia i certyfikaty, a wytwarzane przez niego lampy spełniały wymagania techniczne,
- reklamacje były nieliczne, a to one wyznaczały obszar ryzyka dla nadzorujących jakość produkcji.

Takie rozstrzygnięcie jest logiczną konsekwencją ustalenia, że proces produkcji lamp (...) przebiegał prawidłowo, a możliwe zastosowanie części odzyskanych z lamp wycofanych z użycia było zgodne z umowami z zamawiającym i nie mogło wpłynąć na techniczne parametry, sprawność i trwałość lamp.

Jak wykazano wyżej wytwarzane przez (...) S.A. i jego następców prawnych lampy (...) były dobrej jakości, spełniały wymagania techniczne, działały przez czas oznaczony w umowach, a możliwe do użycia części odzyskane z lamp (...) kategorii spełniały wymagania jakościowe części nowych, zaś ustalona cena odpowiadała wartości lamp i godziwemu zyskowi. Żadna szkoda ani o charakterze majątkowym, ani niemajątkowym związana z produkcją i sprzedażą lamp nie powstała.

Poza przytoczeniem wyjaśnień oskarżonego A. C. i zeznań podległych mu pracowników apelujący nie wskazuje dlaczego ustalenie Sądu Okręgowego, że oskarżony prawidłowo nadzorował podległych pracowników, a oni zgodnie z obowiązującymi procedurami proces produkcji i dokonywali odbioru lamp.

9. Z tych wszystkich powodów orzeczono jak w wyroku.

O wydatkach postępowania odwoławczego i kosztach obrony oskarżonego J. R. (1) w tym postępowaniu orzeczono na podstawie art. 632 pkt 2 k.p.k.

SSA Jerzy Skorupka SSA Cezariusz Baćkowski SSA Piotr Kaczmarek